

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Hieronymi Dandini Cæsenatis E Societate Iesv De Corpore
Animato Lib. VII.**

Dandini, Girolamo

Parisiis, 1611

XXII. De membranis succingente & intersepiente costas

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95641)

DE MEMBRANIS SVCCIN-
gente & intersepiente costis.

CAPVT XXII.

Natura
vbiq. sibi
similis.

Bique sibi similis, vel in maxima rerum varietate ac dissimilitudine, natura est. Inferiorem ventrem peritoneo totum obduxit, quo & naturalia organa omnia ibi posita continerentur, & singulis singula conuellerentur membranis. Idem praeterea in thorace. Totum enim ampla item obduxit membrana costis omnibus pectori, superiori que diaphragmatis regioni subtenfa, quam propterea succingentem costas vocamus, partesque omnes thorace contentas amplectitur. Graecis *σφραγίς & μήτρα* dicitur: indeque morbus pleuritis nominatus, cui inter eam & costas quispiam intercipitur humor. Eadem illius, quae thoracis cauitatis figura est substantia tenuis, sed omnino firma, qualis & peritonei: quam aegre omnino a partibus separe, quibus adhaeret.

Succingens
membrana.

Triplex illius est vsus: tum omnibus thorace contentis commune inuolucrum esse: tum proprias tunicas partibus omnibus ibi contentis subministrare, eaque firmare & colligare; non solum cor & pulmones, sed oesophagum, magnam arteriam & asperam, venamque azygos. Tum esse pulmonibus instar substerneculi; atque cauere, ne cum perrara & molli substantia content, ab ossium duritate laedantur, dum in inspiratione distenti in costas incurrunt. Tum vero prohibere, ne dum mouentur pulmones costarum spatij influent sese.

Propterea laeuis prorsus est interior illius superficies, vt benignus pulmonum contactus sit: & a quo quasi humore perfusa, propter plurimam contentorum membrorum euaporationem. Exterior autem asperior; vt ijs, quibus obducitur, partibus firmiter adhaerescat. Venas habet ab azygo, arterias a magno trunco, neruos a sexto pari & spinæ vertebris: ex quarum vinculis praecipuam habet originem: & id circa illam dorsi regionem crassior & durior, quam circa pectus, est.

Interse-
pientes
duae.

Paulo autem tenuiores duae illae membranae sunt, quae in medio thorace conspiciuntur appendae, vertebrisque spinæ retrosum, ossi pectoris medio antrosum, clauibus sursum, & xiphoidi cartilagini ac diaphragmati deorsum insertae. Quas siue ex succingente exortas omnibus ijs in locis, in quibus ipsi iunguntur, siue illius partes ex spina ad pectus exportectas esse dixeris, non morabor. Sanè corde solo inter eas intercluso medioc. in thorace appenso, duas in partes, dextram & sinistram, thorax vniuersus diuiditur. Quam ob causam *σφραγίς* Graeci dixerunt, nos intersepientes, inter se iudentesue membranas aut mediastinum nominamus.

Duplex est illarum vsus. Alter firmare cor, ne huic illucue impellatur atque in latera collabatur: sed certam in medio animalis teneat sedem. Alter thoracem totum bipartito diuidere, vt si lateris vnum vulneretur aut alio quouis modo aperiatur ac refrigeretur, non cesset illico respiratio & pulmonum motus, pereatque animal: sed alterum lateris illesum & clausum atque ad respirandum ido-

neum sit. Quod tum in vulneratis hominibus, tum in viuis aliorum animalium sectionibus apparet.

DE PERICARDIO, CORDIS QVE
sua & substantia.

CAPVT XXIII.

Horacem vniuersum, qualem haecenus descripsimus, cordi principi ac regio mēbro, tanquam tutissimam optimaeque omni ex parte munitam in medio animalis arcem, Natura poluit. Verum & in ipso thorace tutissimum atque ab omnibus, quae noxam extrinsecus inferre possent, remotissimum locum occupauit cor. Illius quippe basis (est enim pyramidalis turbinatae figura, quae ad illius membri motum maximè fuit oportuna: ferè tamen sphaerica, praesertim cum attollitur, quo spiritus capaxior (est & firmior) medium thoracis occupat, tantumdemque a pectore & spina, a iugulo & diaphragmate, a dextris & sinistris costis distat. Mactone tamen in anteriora & sinistra declinat, vt manus lateri sinistro intra papillam a nota testatur. In anteriora quidem, & propter partis illius nobilitatem, ad quam, vt in 3. de partibus lib. cap. 4. ratio citatur Philosophus, equum est nobilissimum membrum accedere: & quoniam pectus ferè ex carne frigidius, quam dorsum, fuit: & vt ea pars, in quam fit animalis motus, calidior euaderet. In sinistra verò; tum quia descendens Caua infixa iecori propter membri huius pedus basim cordis non nihil ad dextra detrahentur mucronem eleuat ad sinistra. Acciditque perbelè: tum vt basi ad dextra quoquo modo declinata sanguinem gignendo spiritui necessarium ex iecore commodius susciperet: tum etiam vt iecoris ad dextra magis accedentis situs utcumque in sinistris compensaretur frigidiorique parti calor apponeretur.

Cor vni-
uersum
suum.Cordis
sua & sin.

Omnino membrum hoc caloris & spiritus officina est; vitalisque virtutis, propter quam extructus est thorax; sedes ac domicilium. Eam in medio collocare oportuit, vt partes omnes foueret, omnes aequè irrigaret, subueniretque omnibus. Quiddid praeter hoc membrum in thorace reperias, ascititium est & adiunctum: atque ad cordis conseruationem aut actionem exequentiam pertinet. Ad conseruationem pulmones pertinent asperaque arteria: haec adducit aërem, quo refrigeretur cor; illi suo motu velut flabellum æstuantem calorem ventilant. Ad muneris autem executionem vena Caua comportans sanguinem, ex quo gignatur spiritus; & arteria aorta genitum illum distribuens per totum corpus.

Thorax
suum.

Illud omni admiratione dignum, quod huic membro, ex quo animalis vita tota pendeat, tam sedulo natura prouidit: vt nec in tam munito loco nudum & omni alio praesidio destitutum condendum duxerit: sed membrana quoque inuoluit firmissima, quam *περικαρδιον* propterea nominant, quod velut capitula & inuolucrum cordi, quod Graecis *καρδια* dicitur, obducta

Pericard.